

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการรับรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่าง 179 คน ซึ่งผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้แบบสอบถาม และนำเสนอผลการศึกษาโดยแบ่งออกดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

4.2 สิ่งเร้า ที่ทำให้เกิดการรับรู้บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การเคยดำรงตำแหน่งต่างๆของทางราชการและ อสม. ก่อนมาเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล การเคยอบรมเกี่ยวกับบทบาททางด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบล การเคยได้รับข้อมูลข่าวสาร เรื่องขององค์การบริหารส่วนตำบล เรื่องของโรคไข้เลือดออก ประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก การดำเนินกิจกรรมด้านการบริหารจัดการ เพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.3 การรับรู้บทบาท เกี่ยวกับ การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการได้รับสิ่งเร้า กับการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวม

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวม

ตัวแปร		จำนวน (คน)	ร้อยละ
		(n=179)	
เพศ			
	ชาย	173	96.6
	หญิง	6	3.4
อายุ			
	20-29 ปี	1	0.6
	30-39 ปี	34	19.0
	40-49 ปี	75	41.9
	50-59 ปี	58	32.4
	60 ปีขึ้นไป	11	6.1
สถานภาพสมรส			
	คู่	161	89.9
	โสด	13	7.3
	หย่า/แยก	3	1.7
	หม้าย	2	1.1
ระดับการศึกษา			
	ประถมศึกษา	88	49.2
	มัธยมศึกษาตอนต้น	52	29.1
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	28	15.6
	อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า	8	4.5
	ปริญญาตรี	3	1.7

ตาราง 1 (ต่อ)

อาชีพหลักของครอบครัว

เกษตรกรรวม	133	74.3
ค้าขาย	29	16.2
รับจ้าง	12	6.7
ข้าราชการ/บำเหน็จ/บำนาญ	5	2.8
รายได้ต่อเดือน		
0-2,999 บาท	38	21.2
3,000-3,999 บาท	40	22.3
4,000-4,999 บาท	25	14.0
5,000-5,999 บาท	36	20.1
6,000-6,999 บาท	19	10.6
มากกว่า 7,000 บาทขึ้นไป	21	11.7

จากตาราง 1 พบว่า สมาชิก อบต.ส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.6(173 คน) เป็นเพศชาย ร้อยละ 89.9 (161 คน) มีสถานภาพสมรสอยู่ ร้อยละ 74.3 (133คน) ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 22.3 (40 คน) มีรายได้ต่อเดือน 3,000-3,999 บาท ร้อยละ 41.9 (75 คน) อายุอยู่ระหว่าง 40-49 ปี และ ร้อยละ 49.2 (88 คน) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตำแหน่ง

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของ ผู้ใหญ่บ้าน

ตัวแปร		จำนวน (คน) (n=73)	ร้อยละ
เพศ			
	ชาย	72	98.6
	หญิง	1	1.4
อายุ			
	30-39 ปี	6	8.2
	40-49 ปี	29	39.7
	50-59 ปี	34	46.6
	60 ปี ขึ้นไป	4	5.5
สถานภาพสมรส			
	คู่	67	91.8
	หย่า/แยก	3	4.1
	โสด	2	2.7
	หม้าย	1	1.4
ระดับการศึกษา			
	ประถมศึกษา	44	60.3
	มัธยมศึกษาตอนต้น	17	23.3
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	9	12.3
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	1	1.4
	ปริญญาตรี	2	2.7
อาชีพหลักของครอบครัว			
	เกษตรกรรม	62	84.9
	ค้าขาย	9	12.3
	รับจ้าง	1	1.4
	ข้าราชการบำนาญ/บำนาญ	1	1.4

ตาราง 2 (ต่อ)

รายได้ต่อเดือน

0-2,999 บาท	8	10.9
3,000-3,999 บาท	30	41.1
4,000-4,999 บาท	7	9.6
5,000-5,999 บาท	11	15.1
6,000-6,999 บาท	5	6.9
7,000 บาทขึ้นไป	12	16.4

จากตาราง 2 พบว่า สมาชิกอบต. โดยตำแหน่งที่มาจาก ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 98.6 (72 คน) เป็นเพศชาย ร้อยละ 91.8 (67 คน) มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 84.9 (62 คน) ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ร้อยละ 41.1 (30 คน) มีรายได้ต่อเดือน 3,000 - 3,999 บาท ร้อยละ 46.6 (34 คน) มีอายุระหว่าง 50 -59 ปี และ ร้อยละ 60.3 (44 คน) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา

ตาราง 3 ข้อมูลทั่วไปของ กำนัน

ตัวแปร	จำนวน (คน) (n=11)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	11	100
อายุ		
30-39 ปี	3	27.3
40-49 ปี	4	36.4
50-59 ปี	4	36.4
สถานภาพสมรส		
คู่	10	90.9
โสด	1	9.1
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	3	27.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	36.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย	4	36.4
อาชีพหลักของครอบครัว		
เกษตรกรรม	9	81.8
ค้าขาย	2	18.2
รายได้ต่อเดือน		
4,000-4,999 บาท	2	18.2
5,000-5,999 บาท	5	45.4
6,000-6,999 บาท	1	9.1
7,000 บาทขึ้นไป	3	27.3

จากตาราง 3 พบว่า สมาชิก อบต. โดยตำแหน่ง ที่มาจก ตำแหน่งกำนัน ทั้งหมดเป็น เพศชาย (11 คน) ร้อยละ 90.9 (10 คน) มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 81.8 (9 คน) ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ร้อยละ 45.4 (5 คน) มีรายได้ต่อเดือน 5,000-5,999 บาท ร้อยละ 72.8 (8 คน) มีอายุ ระหว่าง 40 -59 ปี และ ร้อยละ 72.8 (8 คน) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ตาราง 4 ข้อมูลทั่วไปของ แพทย์ประจำตำบล

	ตัวแปร	จำนวน (คน) (n=11)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	11	100
อายุ	30-39 ปี	1	9.1
	40-49 ปี	1	9.1
	50-59 ปี	9	81.8
สถานภาพสมรส	คู่	11	100
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	5	45.4
	มัธยมศึกษาตอนต้น	4	36.4
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	1	9.1
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	1	9.1
อาชีพหลักของครอบครัว	เกษตรกรรวม	6	54.5
	ค้าขาย	3	27.3
	รับจ้าง	2	18.2
รายได้ต่อเดือน	0-2,999 บาท	4	36.4
	3,000-3,999 บาท	1	9.1
	4,000-4,999 บาท	3	27.3
	5,000-5,999 บาท	1	9.1
	6,000-6,999 บาท	0	0
	7,000 บาทขึ้นไป	2	18.2

จากตาราง 4 พบว่า สมาชิก อบต. โดยตำแหน่งที่มาจาก ตำแหน่งแพทย์ประจำตำบล ทั้งหมดร้อยละ 100 เป็นเพศชายและมีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 54.5 (6 คน) ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ร้อยละ 36.4 (4 คน) มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 3,000 บาท บาท ร้อยละ 81.8 (9 คน) มีอายุระหว่าง 50 -59 ปี และ ร้อยละ 45.4 (5 คน) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา

4.1.3 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับการเลือกตั้ง

ตาราง 5 ข้อมูลทั่วไปของ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการเลือกตั้ง

	ตัวแปร	จำนวน (คน) (n=84)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	79	94.1
	หญิง	5	5.9
อายุ	20-29 ปี	1	1.2
	30-39 ปี	24	28.6
	40-49 ปี	41	48.8
	50-59 ปี	11	13.1
	60 ปี ขึ้นไป	7	8.3
สถานภาพสมรส	คู่	73	86.9
	โสด	10	11.9
	หม้าย	1	1.2
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	36	42.9
	มัธยมศึกษาตอนต้น	27	32.1
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	14	16.7
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	6	7.1
	ปริญญาตรี	1	1.2

ตาราง 5 (ต่อ)

รายได้ต่อเดือน

0-2,999 บาท	26	30.9
3,000-3,999 บาท	9	10.7
4,000-4,999 บาท	13	15.5
5,000-5,999 บาท	19	22.6
6,000-6,999 บาท	13	15.5
7,000 บาทขึ้นไป	4	4.8

จากตาราง 5 พบว่า สมาชิกอบต.ที่มาจากการเลือกตั้ง ร้อยละ 94.1 (79 คน) เป็นเพศชาย ร้อยละ 48.8 (41 คน) มีอายุระหว่าง 40-49 ปี ร้อยละ 86.9 (73 คน) สถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 42.9 (36 คน) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 66.7 (56 คน) ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม และร้อยละ 30.9 (26 คน) มีรายได้ไม่น้อยกว่า 3,000 บาท ต่อเดือน

4.2 ข้อมูลเชิงลึก

ตาราง 6 ประสบการณ์ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปร	จำนวน (คน) (n= 179)	ร้อยละ
การเคยทำงานก่อนเข้าสู่ตำแหน่งใน อบต.		
เคย	106	59.2
ไม่เคย	73	40.8
ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง		
0- 5 ปี 11 เดือน	104	58.1
6 - 10 ปี 11 เดือน	37	20.7
11 ปี ขึ้นไป	38	21.2

จากตาราง 6 พบว่าสมาชิก อบต. ร้อยละ 59.2 (106 คน) เคยมีประสบการณ์ การทำงานหรือการดำรงตำแหน่งต่างๆก่อนเข้าสู่ตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล และร้อยละ 58.1 (104 คน) มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง น้อยกว่า 6 ปี

ตาราง 7 การดำรงตำแหน่งปัจจุบันของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปร	จำนวน (คน) (n=179)	ร้อยละ
การดำรงตำแหน่งปัจจุบันใน อบต.		
สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	144	80.4
เลขานุการคณะกรรมการบริหาร	15	8.4
ประธานกรรมการบริหาร	11	6.1
รองประธานกรรมการบริหาร	9	5.0
ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
0 - 11 เดือน	22	12.3
1 ปี - 1 ปี 11 เดือน	20	11.2
2 ปี ขึ้นไป	137	76.5

จากตาราง 7 พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.4 (144 คน) ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และร้อยละ 76.5 (137 คน) มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งนาน 2 ปี ขึ้นไป

ตาราง 8 การอบรมและเรื่องที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับบทบาททางด้านสาธารณสุข ของสมาชิก
องค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปร	จำนวน (คน) (n=179)	ร้อยละ
การอบรมเกี่ยวกับบทบาททางด้านสาธารณสุข		
ตามมาตรา 67(3)		
เคย	114	63.7
ไม่เคย	65	36.3
การได้รับการอบรมเกี่ยวกับเรื่องโรคไข้เลือดออก		
ได้รับ	65	36.3
ไม่ได้รับ	114	63.7

จากตาราง 8 พบว่า สมาชิก อบต. ร้อยละ 63.7 (114 คน) เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับ
บทบาททางด้านสาธารณสุขในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ตามมาตรา 67(3) และร้อยละ
36.3 (65 คน) เคยได้รับการอบรมเรื่องโรคไข้เลือดออก

ตาราง 9 การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านการบริหารจัดการ ของสมาชิกองค์การบริหาร ส่วนตำบล

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การจัดทำแผนงานด้านสาธารณสุขของ อบต. (n=179)		
มี	150	83.8
ไม่มี	29	16.2
เรื่องของแผนงานด้านสาธารณสุขที่จัดทำ * (n=313)		
แผนการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	112	35.8
แผนการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	114	36.4
แผนการควบคุมโรคอุจจาระร่วง	55	17.6
แผนการพัฒนาสถานีอนามัย	32	10.2
อบต. มีการจัดสรรงบประมาณให้กับการดำเนินงาน (n=179)		
มี	95	53.1
ไม่มี	84	46.9
งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (n=95)		
0 - 10,000 บาท	58	61.0
10,001 - 20,000 บาท	26	27.4
20,001 บาทขึ้นไป	11	11.6
การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้กับการดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของสมาชิก อบต. (n=179)		
มี	119	66.5
ไม่มี	60	33.5
อุปกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน * (n=142)		
ทรายอะเมท	115	81.0
เครื่องพ่นหมอกควัน	18	12.7
มุ้งชุบน้ำยาเคมี	9	6.3

ตาราง 9 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของ สมาชิก อบต. ในการดำเนินกิจกรรม

ด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก (n=179)

มี	98	54.7
ไม่มี	81	45.3

กิจกรรมที่สมาชิก อบต. ดำเนินการเพื่อป้องกันและควบคุม

โรคไข้เลือดออก * (n=147)

ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบวิธีป้องกัน	65	44.2
ตั้งบจัดซื้อทรายอะเบท	68	46.3
ตั้งบจัดซื้อเครื่องพ่นหมอกควัน	14	9.5

ผลการดำเนินกิจกรรมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก (n=98)

มีปัญหา	53	54.1
ไม่มีปัญหา	45	45.9

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม * (n=124)

ประชาชน ไม่ให้ความสนใจ	46	37.1
อบต. ขาดงบประมาณ	38	30.6
แหล่งเพาะพันธุ์ยุงมีมาก	40	32.3

บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุม

โรคไข้เลือดออก (n= 179)

มี	42	23.5
ไม่มี	137	76.5

ปัญหาที่มีผู้รับผิดชอบงาน ด้านการป้องกันและควบคุมโรค

ไข้เลือดออกน้อย * (n=135)

ยังไม่มีแต่งตั้ง	44	32.6
อบต.มีบุคลากรน้อย	37	27.4
อบต.มีงบประมาณน้อย	26	19.3
ยกหน้าที่ให้สถานีอนามัย	18	13.3
อบต.ขาดผู้เชี่ยวชาญ	10	7.4

* (ตอบได้มากกว่า 1 เรื่อง)

จากตาราง 9 พบว่า สมาชิก อบต. ส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.8 (150 คน) มีการจัดทำแผนงานด้านสาธารณสุข แผนที่จัดทำเป็นอันดับแรก ได้แก่ แผนการป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 36.4 รองลงมาได้แก่แผนการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ร้อยละ 35.8 และอบต. ร้อยละ 53.1 (95 คน) มีการจัดสรรงบประมาณ ให้กับการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก โดย สมาชิก อบต. ร้อยละ 61 (58 คน) มีการจัดสรรให้จำนวน 0- 10,000 บาท และ อบต. ร้อยละ 66.5 (119 คน) มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้กับการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยสนับสนุนทรายอะเบท มากที่สุด ร้อยละ 81 สมาชิก อบต. ร้อยละ 54.7 (98 คน) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก กิจกรรมที่ดำเนินการเป็นอันดับแรกได้แก่ การจัดตั้งบ่อซื้อทรายอะเบท ร้อยละ 46.3 จากการดำเนินงาน ของสมาชิก อบต. ร้อยละ 54.1 ประสบปัญหา ซึ่งปัญหาอันดับแรก ร้อยละ 37.1 มีสาเหตุจากประชาชนไม่ได้ให้ความสนใจ และอบต. ร้อยละ 76.5 ไม่มีผู้รับผิดชอบงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกโดยตรง เนื่องจากไม่ได้มีการแต่งตั้ง

ตาราง 10 หน่วยงานที่เข้ามาดำเนินกิจกรรม ด้านการรณรงค์เพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชน

ตัวแปร	จำนวน (ราย) (n=161)	ร้อยละ
หน่วยงานที่เข้ามาดำเนินกิจกรรม *		
สถานีอนามัย	118	73.3
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	23	14.3
โรงพยาบาล	13	8.1
หน่วยมาลเรีย	5	3.1
โรงเรียน	2	1.2

* (ตอบได้มากกว่า 1ข้อ)

จากตาราง 10 พบว่าในชุมชน ร้อยละ 78.8 มีหน่วยงานอื่น เข้ามาดำเนินกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก โดย ร้อยละ 73.3 เป็นสถานีอนามัย

การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกและ
เรื่ององค์การบริหารส่วนตำบล ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมี ร้อยละ 100

ตาราง 11 แหล่งความรู้ที่สมาชิก อบต. ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกและองค์การ
บริหารส่วนตำบล

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก * (n=664)		
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	139	20.9
โทรทัศน์	131	19.7
อาสาสมัครสาธารณสุข	109	16.4
วิทยุ	85	12.8
หนังสือพิมพ์	65	9.8
ตำรา / เอกสารต่างๆ	57	8.6
เสียงตามสาย	55	8.3
เพื่อนบ้าน	23	3.5
แหล่งความรู้เกี่ยวกับการองค์การบริหารส่วนตำบล * (n=400)		
ตำรา / เอกสารต่างๆ	125	31.3
โทรทัศน์	117	29.2
หนังสือพิมพ์	76	19.0
วิทยุ	68	17.0
ปลัด อบต. และเพื่อน อบต.	14	3.5

* (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตาราง 11 พบว่า แหล่งความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ร้อยละ 20.9 ได้
จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 19.7 โทรทัศน์ และแหล่งความรู้เกี่ยวกับเรื่ององค์การบริหาร
ส่วนตำบล ร้อยละ 31.3 ได้รับจากตำรา / เอกสารต่างๆ

ตาราง 12 การเกิดโรคไข้เลือดออกในชุมชนในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเกิดโรคไข้เลือดออกในพื้นที่รับผิดชอบ (n=179)		
มี	114	63.7
ไม่มี	65	36.3
การดำเนินกิจกรรมเมื่อเกิดโรค (n=114)		
มี	46	40.4
ไม่มี	68	59.6
กิจกรรมที่ดำเนินการเมื่อเกิดโรคไข้เลือดออก * (n=105)		
ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ	51	48.6
แจกทรายอะเบท	39	37.1
พ่นหมอกควัน	15	14.3
การประสานงานกับหน่วยงานอื่นเมื่อเกิดโรคไข้เลือดออก (n=114)		
มี	39	34.2
ไม่มี	75	65.8
อบต. ไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นเนื่องจาก (n=75)		
เป็นหน้าที่ของสถานีอนามัย	53	70.7
สมาชิก อบต. เป็น อาสาสมัครสาธารณสุข	22	29.3

* (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตาราง 12 พบว่า ร้อยละ 63.7 (114 คน) เกิดโรคไข้เลือดออกในพื้นที่ เมื่อมีการเกิดโรค สมาชิก อบต. ร้อยละ 40.4 (46 คน) มีการดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันและควบคุมโรค การดำเนินกิจกรรม ร้อยละ 34.2 (39 คน) มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น สมาชิก อบต. ร้อยละ 70.7 มีความเห็นว่า การดำเนินงานเพื่อป้องกัน และควบคุมโรค ไข้เลือดออกเป็นหน้าที่ของสถานีอนามัย

ตาราง 13 การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เพื่อดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก ของสมาชิก อบต.

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นเพื่อดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก (n=179)		
ต้องการ	179	100
ไม่ต้องการ	0	0
หน่วยงานที่ อบต.ต้องการ การสนับสนุน * (n=198)		
สถานีอนามัย	87	43.9
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	72	36.4
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	14	7.1
โรงพยาบาล	13	6.5
หน่วยมาลเรีย	12	6.1
การชี้แจงและประสานงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกใน อบต. (n=179)		
มี	130	72.6
ไม่มี	49	27.4
จำนวนครั้งของการชี้แจงและประสานงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (n=130)		
1 - 2 ครั้ง ต่อ ปี	69	53.1
3 - 4 ครั้ง ต่อ ปี	40	30.8
5 ครั้งขึ้นไป	21	16.1

* (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตาราง 13 พบว่า สมาชิก อบต.ทั้งหมด ร้อยละ 100 ต้องการ การสนับสนุน จากหน่วยงานอื่น เพื่อดำเนินงานในการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออก ร้อยละ 43.9 (87 คน) ต้องการจากสถานีอนามัย และสมาชิก อบต.ร้อยละ 72.6 (130 คน) ตอบว่ามี การชี้แจงประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่สาธารณสุข กับ อบต. โดยมีการประสานงาน 1-2 ครั้งต่อปี ร้อยละ 53.1

ตาราง 14 สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการรับรู้บทบาท ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
ของสมาชิก อบต.

ตัวแปร	เคย		ไม่เคย	
	จำนวน	(ร้อยละ)	จำนวน	(ร้อยละ)
1. การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคไข้เลือดออก	179	(100)	0	
2. การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่อง อบต.	179	(100)	0	
3.การดำรงตำแหน่งต่างๆทางราชการและ อสม. ก่อนมาเป็นสมาชิก อบต.	106	(59.2)	73	(40.8)
4.การผ่านการอบรมเกี่ยวกับบทบาทด้าน สาธารณสุข มาตรา 67 (3) ของ อบต.	114	(63.7)	65	(36.3)
5.การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก ของ สมาชิก อบต.	98	(54.7)	81	(45.3)

จากตาราง 14 สิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการรับรู้ของสมาชิก อบต.ที่พบ ส่วนใหญ่อยู่เป็นการ
ได้รับข้อมูลข่าวสาร เรื่องโรคไข้เลือดออก และเรื่องเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ
100 และน้อยที่สุด ร้อยละ 54.7 (98 คน) ในเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านการ
ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

ตาราง 15 คะแนนประสิทธิภาพและความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

ระดับคะแนนความรู้	จำนวน (คน) n=179	ร้อยละ
ความรู้ต่ำ (0-64 %)	37	20.7
ความรู้ปานกลาง (65-84 %)	100	55.9
ความรู้สูง (85 % ขึ้นไป)	42	23.5

คะแนนเต็ม 14 คะแนน ค่าเฉลี่ย 10.5 คะแนน = 75 %
 คะแนนสูงสุด 14 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.4 = 10 %
 คะแนนต่ำสุด 5 คะแนน
 95% Confidence Interval for mean Lower = 10.3 = 73.6 %
 Upper = 10.7 = 76.4 %

จากตาราง 15 พบว่าสมาชิก อบต. มีประสิทธิภาพและความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ในระดับปานกลาง ร้อยละ 55.9 (100 คน) ระดับสูงร้อยละ 23.5 (42 คน) และระดับต่ำร้อยละ 20.7 (37 คน) และจากการทำประมาณค่าคะแนนความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก ของสมาชิก อบต. อยู่ในช่วง ร้อยละ 73.6 – 76.4

4.3 การรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

ตาราง 16 การรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของสมาชิก อบต.

การรับรู้	ตอบถูก	ตอบผิด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของ อบต. เพื่อการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก		
- การดำเนินกิจกรรมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการพร้อมกันทั้งใน โรงเรียน ชุมชน และครอบครัว	172 (96.1)	7 (3.9)
- การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกที่ได้ผลดี คือการร่วมมือกันระหว่าง จนท. อบต.และประชาชน	167 (93.3)	12 (6.7)
- อบต.ควรมีการจัดทำแผนการรณรงค์ร่วมกับโรงเรียน อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง	165 (92.2)	14 (7.8)
- อบต.ไม่มีหน้าที่ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	150 (83.8)	29 (16.2)
- อบต.มีหน้าที่ในการจัดสรรงบประมาณให้กับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	150 (83.8)	29 (16.2)
- อบต.ควรมีการทำแผนเพื่อจัดสรรงบประมาณในการเลี้ยงปลาหางนกยูงไว้สำหรับแจกให้ประชาชน	146 (81.6)	33 (18.4)
- การรณรงค์ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชนเป็นหน้าที่ของนักเรียน	133 (74.3)	46 (25.7)
- การดำเนินงานด้านป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชน ควรเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	130 (72.6)	49 (27.4)
- อบต.มีหน้าที่ในการจัดทำแผนงาน เพื่อแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน	124 (69.3)	55 (30.7)
- การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกเป็นหน้าที่ของ จนท. สาธารณสุข	122 (68.2)	57 (31.8)

ตาราง 16 (ต่อ)

- อบต.ให้ความสำคัญปัญหาเรื่องโรคไข้เลือดออกน้อยกว่า ปัญหาด้านโครงสร้าง เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา	106 (59.2)	73 (40.8)
- อบต. ไม่สามารถแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนได้ เนื่องจากไม่ได้จัดสรรงบประมาณไว้	98 (54.7)	81 (45.3)
- ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุม โรคไข้เลือดออกของ อบต.คือการขาดการประสานงาน กับหน่วยงานอื่น	93 (52.0)	86 (48.0)

จากตาราง 16 พบว่าสมาชิก อบต. มีการรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ในการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก ข้อที่ตอบถูกมากที่สุดได้แก่ การดำเนินกิจกรรมป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการพร้อมกัน ทั้งในโรงเรียน ชุมชน และครอบครัวตอบถูก ร้อยละ 96.1 (172 คน) การดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ที่ได้ผลดี คือการร่วมมือกัน ระหว่าง จนท, อบต.และประชาชน ตอบถูก ร้อยละ 93.3 (167 คน) และอบต.ควรมีการจัดทำแผนการรณรงค์ร่วมกับโรงเรียน อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง ตอบถูกร้อยละ 92.2 (165 คน) ส่วนข้อที่ตอบผิดมากที่สุดได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของ อบต. คือการขาดการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ตอบผิด ร้อยละ 48.0 (86 คน) อบต.ไม่สามารถแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก ในชุมชนได้ เนื่องจากไม่ได้จัดสรรงบประมาณไว้ ตอบผิดร้อยละ 45.3 (81 คน) และอบต.ให้ความสำคัญปัญหาเรื่องโรคไข้เลือดออกน้อยกว่า ปัญหาด้านโครงสร้าง เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ตอบผิด ร้อยละ 40.8 (73 คน)

ตาราง 17 ระดับการรับรู้บทบาทของสมาชิก อบต. ในการดำเนินเพื่อป้องกันและควบคุมโรค
ไข้เลือดออก

ระดับการรับรู้	จำนวน (n=179)	ร้อยละ
การรับรู้ต่ำ (0-60.4 %)	24	13.4
การรับรู้ปานกลาง (60.5-89.6 %)	121	67.6
การรับรู้สูง (89.7 % ขึ้นไป)	34	19.0

คะแนนเต็ม 13 คะแนน ค่าเฉลี่ย 9.76 คะแนน = 75.1 %
 คะแนนสูงสุด 13 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1.9 = 14.6 %
 คะแนนต่ำสุด 5 คะแนน
 95% Confidence Interval for mean Lower = 9.48 = 72.9 %
 Upper = 10.04 = 77.2 %

จากตาราง 17 พบว่าสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีระดับของการรับรู้ในระดับ
 ปานกลาง ร้อยละ 67.6 (121 คน) ระดับสูง ร้อยละ 19.0 (34 คน) และ การรับรู้ในระดับต่ำ
 ร้อยละ 13.4 (24 คน) และจากการทำประมาณค่าการรับรู้บทบาทของ อบต. อยู่ในช่วง
 ร้อยละ 72.9 – 77.2

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างการได้รับสิ่งเร้า กับการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของสมาชิก อบต.

ตาราง 18 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนการรับรู้บทบาทด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก กับ การมีประสบการณ์หรือดำรงตำแหน่งทางราชการก่อนมาเป็น สมาชิก อบต.

ตัวแปร	ประสบการณ์ การดำรงตำแหน่ง		ไม่เคย		t	P
	เคย n=106	S.D.	X	S.D.		
การรับรู้บทบาทในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	9.70	1.82	9.85	2.01	0.523	0.602

$P > .05$

จากตาราง 18 กลุ่มที่เคยมีประสบการณ์และกลุ่มที่ไม่เคยมีประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้บทบาท 9.70 และ 9.85 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของทั้งสองกลุ่มด้วยค่าที่ พบว่าทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือ ไม่แตกต่างกัน ที่ $P > .05$

ตาราง 19 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรค
ไข้เลือดออก กับ การได้รับการอบรมเกี่ยวกับบทบาททางด้านสาธารณสุขของ อบต.

ตัวแปร	การได้รับการอบรมเกี่ยวกับบทบาทด้านสาธารณสุข					
	ได้ n=114		ไม่ได้ n=65		t	P
	X	S.D.	X	S.D.		
การรับรู้บทบาทในการดำเนินงานเพื่อป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก	9.82	1.97	9.65	1.78	-0.604	0.547

$P > .05$

จากตาราง 19 กลุ่มที่เคยได้รับการอบรมบทบาทด้านสาธารณสุข และกลุ่มที่ไม่เคยได้
รับการอบรม มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้บทบาท 9.82 และ 9.65 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบ
เทียบค่าเฉลี่ยของการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของทั้งสองกลุ่มด้วย
ค่าที่ พบว่าทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก แตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือ ไม่แตกต่างกัน ที่ $P > .05$

ตาราง 20 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนการรับรู้บทบาทด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก กับ การได้รับการอบรมเรื่องโรคไข้เลือดออก

ตัวแปร	การได้รับการอบรมเรื่องโรคไข้เลือดออก					
	ได้		ไม่ได้		t	P
	n = 65		n = 114			
X	S.D.	X	S.D.			
การรับรู้บทบาทในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	9.78	1.92	9.75	1.89	-0.132	0.895

$P > .05$

จากตาราง 20 กลุ่มที่เคยได้รับการอบรมเรื่องโรคไข้เลือดออกและกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการอบรม มีค่าเฉลี่ยคะแนน การรับรู้บทบาท 9.78 และ 9.75 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของทั้งสองกลุ่มด้วยค่าที่ พบว่าทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือ ไม่แตกต่างกัน ที่ $P > .05$

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างของคะแนนการรับรู้บทบาทด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก กับ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก

ตัวแปร	การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม				t	P
	มี n=98	ไม่มี n=81	X	S.D.		
การรับรู้บทบาทในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	9.74	1.93	9.78	1.87	0.115	0.909

$P > .05$

จากตาราง 21 กลุ่มที่เคยมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และกลุ่มที่ไม่เคยมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้บทบาท 9.74 และ 9.78 คะแนน ตามลำดับและเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก ของทั้งสองกลุ่มด้วยค่าที่ พบว่าทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือไม่แตกต่างกัน ที่ $P > .05$

ตาราง 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
คะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จำแนกตามระดับของ
ประสบการณ์และความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	58.298	29.149	8.809	0.000
ภายในกลุ่ม	176	582.373	3.309		
รวม	178	640.670			

$P < .05$

จากตาราง 22 คะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
จำแนกตามระดับของประสบการณ์และความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก ของทั้งสามกลุ่ม คือ
ความรู้ระดับสูง ปานกลาง และระดับต่ำ พบว่า ทั้งสามกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ ที่ $P < .05$

ตาราง 22.1 การทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี ผลต่างนัยสำคัญ
(Least Significant Difference , LSD)

ตัวแปร		Mean Difference	Sig
กลุ่มคะแนนการรับรู้	กลุ่มคะแนนการรับรู้		
การรับรู้ต่ำ	การรับรู้ปานกลาง	-1.20	.001
	การรับรู้สูง	-1.65	.000
การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้ต่ำ	1.20	.001
	การรับรู้สูง	1.65	.000

$P < .05$

จากตาราง 22.1 เมื่อทำการทดสอบรายคู่ พบว่า กลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน ได้แก่
กลุ่มที่มีระดับการรับรู้ต่ำ กับกลุ่มที่มีระดับการรับรู้ปานกลาง และ กลุ่มที่มีระดับการรับรู้ต่ำ กับ
กลุ่มที่มีระดับการรับรู้สูง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 1.20 และ 1.65 ตามลำดับ

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
คะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จำแนกตามกลุ่มอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	P
ระหว่างกลุ่ม	4	14.127	3.532	0.981	0.419
ภายในกลุ่ม	174	626.543	3.601		
รวม	178	640.670			

$P > .05$

จากตาราง 23 คะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
จำแนกตามกลุ่มอายุ ของทั้งห้ากลุ่ม คือกลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปี กลุ่มอายุ 30-39 ปี กลุ่มอายุ 40-49
ปี กลุ่มอายุ 50-59 ปี และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป พบว่าทั้งห้ากลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทาง
สถิติ ที่ $P > .05$

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
คะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	P
ระหว่างกลุ่ม	4	16.947	4.237	1.182	0.320
ภายในกลุ่ม	174	623.724	3.585		
รวม	178	640.670			

$P > .05$

จากตาราง 24 คะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก
จำแนกตามระดับการศึกษา ของทั้งห้าระดับ คือระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยม
ศึกษาตอนปลาย อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรี พบว่า ทั้งห้ากลุ่ม
แตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ ที่ $P > .05$

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	P
ระหว่างกลุ่ม	3	13.693	4.564	1.274	0.285
ภายในกลุ่ม	175	626.977	3.583		
รวม	178	640.670			

$P > .05$

จากตาราง 25 คะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก จำแนกตามการประกอบอาชีพ มี 3 กลุ่ม คือเกษตรกร ค้าขาย รับจ้าง และข้าราชการบำนาญ พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ $P > .05$

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก จำแนกตามระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน

แหล่งความแปรปรวน	df	Sum of Squares	Mean Squares	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	2.140	1.070	0.295	0.745
ภายในกลุ่ม	176	638.530	3.628		
รวม	178	640.670			

$P > .05$

จากตาราง 26 คะแนนการรับรู้บทบาทในการป้องกัน และควบคุมโรคไข้เลือดออก จำแนกตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในปัจจุบันมี 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่ น้อยกว่า 1 ปี กลุ่ม 1 ปี ถึง 1 ปี 11 เดือน และกลุ่มที่มากกว่า 2 ปีขึ้นไป พบว่า ทั้ง 3 กลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ ที่ $P > .05$